

Hvem eier vinden?

Kontaktpersoner:

Sigrid Eskeland Schütz • sigrid.schytz@uib.no • 55 58 95 89

Ignacio Herrera Anchustegui • ignacio.herrera-anchustegui@uib.no • 55 58 39 20

uib.no/bow

Utfordring

Nordsjølandene har satt seg mål om å bygge ut havvind-anlegg med en samlet kapasitet på 260 GW innen 2050. Flere stater planlegger å bygge ut havvind i Nordsjøen (Fig 1), og anleggene er ofte plassert ved grensen til andre stater, der de økonomiske sonene møtes. Et praktisk problem kan oppstå når anleggene påvirker og forstyrrer vindforholdene, kjent som vake-effekter (Fig. 2). I områder med vake-effekter blir det vanskeligere å planlegge og opprettholde energiproduksjonen. Dette danner grunnlaget for et rettslig spørsmål om hvem som eier retten til å utnytte vinden.

Tilnærming

Vitenskapelig metode for å drøfte rettslige problemer tar utgangspunkt i analyse av rettskilder som er relevante for spørsmålet, som internasjonale avtaler Norge har undertegnet, lovtekster og rettsavgjørelser. Metoden ser også på hvordan man skal løse spørsmål som ikke er direkte regulert, blant annet ved å plassere det aktuelle spørsmålet inn i en større sammenheng, gjøre sammenligninger med for eksempel regulering av vann og vind eller andre lands rett. Rettsvitenskapen handler også om å avdekke områder der det er behov for regulering.

Erkjennelse

FNs havrettskonvensjon (UNCLOS) artikkel 56 fastslår at stater har rett til å utnytte vindressursene innenfor sin økono-

miske sone. Samtidig stiller konvensjonen krav om at statene tar «tilbørlig hensyn» til andre staters rettigheter og plikter. Det er uklart om kravet om å ta hensyn innebærer en plikt til å konsultere andre stater under planleggingen av havvind-utbygging. Det er imidlertid klart at eventuelle innvendinger fra den andre staten ikke avgjør utfallet av saken.

Konsekvens

Svaret på spørsmålet som er reist her, er at vi ikke har en klar regulering av statenes plikt til å ta hensyn til hvordan utbygging av havvind på egen side av den økonomiske sonen kan påvirke havvinnanlegg på den andre siden. Manglende/uklar regulering gir en usikker og lite forutsigbar situasjon for statene. Om vi får et klarere regelverk for koordinering vil det kunne gi en bedre totalutnyttelse av vindressursene i Nordsjøen. Vi trenger internasjonalt samarbeid for avklaring av rettslige rammer og oppfølging nasjonalt.

Veien videre

Vi trenger politisk oppmerksomhet rundt temaet og vilje til diskusjon og handling både nasjonalt og internasjonalt. Det er også behov for mer juridisk forskning på dette området for å kunne gi gode faglige innspill til lovgiverne om hvordan det omtalte tomrommet i reguleringen kan og bør fylles. Havvind er en ny næring som vil få stor betydning i fremtiden, men den rettslige reguleringen er generelt umoden og lite utforsket. Dette gjør behovet for juridisk forskning særlig stort på dette området.

Publication/dissemination:

- Finserås, Anchustegui, Cheynet, Gebhardt and Reuder, *Gone with the wind? Wind farm-induced wakes and regulatory gaps*, *Marine Policy*, Volume 159, 2024

- Anchustegui, *Distributive Justice, Community Benefits and Renewable Energy: Offshore Wind Projects*, In *Sustainable Energy Democracy and the Law*, pp. 214-239. Brill Nijhoff, 2021

Fig. 1: Planlagte havvindparker i Nord Europa

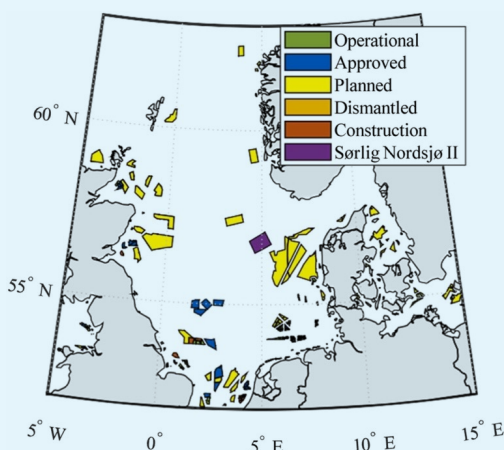
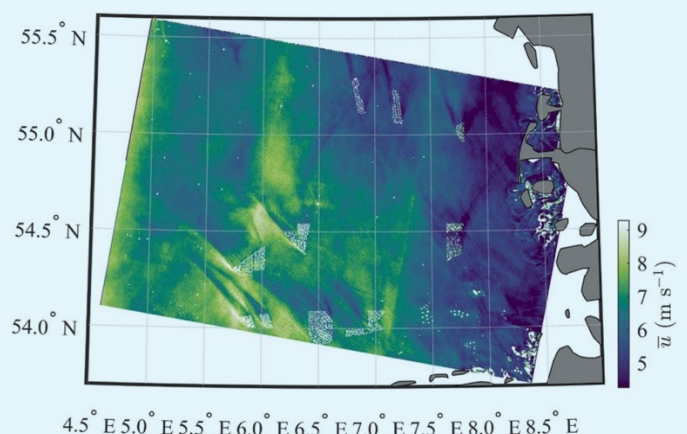

Fig. 2: Gjennomsnittlige vindhastighetsobservasjoner i Tyskebukta

Who owns the wind?

Contacts:

Sigrid Eskeland Schütz • sigrid.schytz@uib.no • +47 55 58 95 89

Ignacio Herrera Anchustegui • ignacio.herrera-anchustegui@uib.no • +47 55 58 39 20

uib.no/bow

Challenge

The North Sea countries have set a goal of building offshore wind farms with a total capacity of 260 GW by 2050. Several states are planning to build offshore wind farms in the North Sea (Fig. 1), and the facilities are often located at the border of other states, where the economic zones meet. A practical problem may arise when the facilities affect and disturb wind conditions, known as wake effects (Fig. 2). In areas with wake effects, it becomes more difficult to plan and maintain energy production. This forms the basis for a legal question about who owns the right to exploit the wind.

Approach

The scientific method for discussing legal issues is based on an analysis of legal sources that are relevant to the question, such as international agreements signed by Norway, legal texts, and court decisions. The method also looks at how to solve questions that are not directly regulated, including by placing the relevant question in a larger context, making comparisons with, for example, the regulation of water and wind or the law of other countries. Legal science is also about identifying areas where regulation is needed.

Findings

Article 56 of the United Nations Convention on the Law of the Sea (UNCLOS) states that states have the right to exploit wind resources within their economic zone. At the same

time, the convention requires that states take “due account” of the rights and obligations of other states. It is unclear whether the requirement to take account entails a duty to consult other states during the planning of offshore wind development. However, it is clear that any objections from the other state do not determine the outcome of the case.

Consequence

The answer to the question raised here is that we do not have a clear regulation of states’ duty to take into account how the development of offshore wind on their side of the economic zone can affect offshore wind farms on the other side. Lack of/unclear regulation creates an uncertain and unpredictable situation for the states. If we get clearer regulations for coordination, it could lead to better utilization of wind resources in the North Sea. We need international cooperation to clarify legal frameworks and follow-up nationally.

Next Steps

We need political attention to the topic and willingness to discuss and act both nationally and internationally. There is also a need for more legal research in this area to provide good professional input to lawmakers on how the gap in regulation can and should be filled. Offshore wind is a new industry that will be of great importance in the future, but the legal regulation is generally immature and unexplored. This makes the need for legal research particularly great in this area.

Publication/dissemination:

- Finserås, Anchustegui, Cheynet, Gebhardt and Reuder, *Gone with the wind? Wind farm-induced wakes and regulatory gaps*, *Marine Policy*, Volume 159, 2024

- Anchustegui, *Distributive Justice, Community Benefits and Renewable Energy: Offshore Wind Projects*, In *Sustainable Energy Democracy and the Law*, pp. 214-239. Brill Nijhoff, 2021

Fig. 1: Offshore wind farms planned in Northern Europe

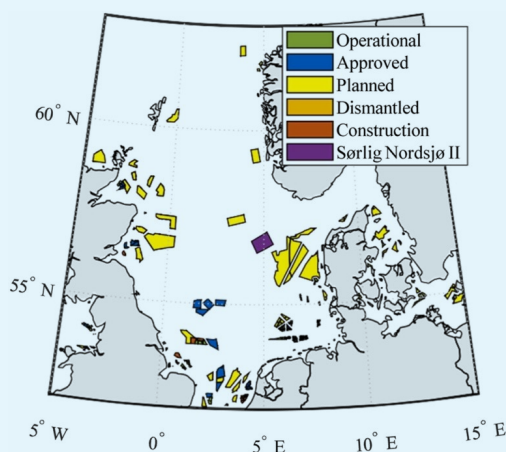

Fig. 2: Mean wind speed observations in the German Bight

